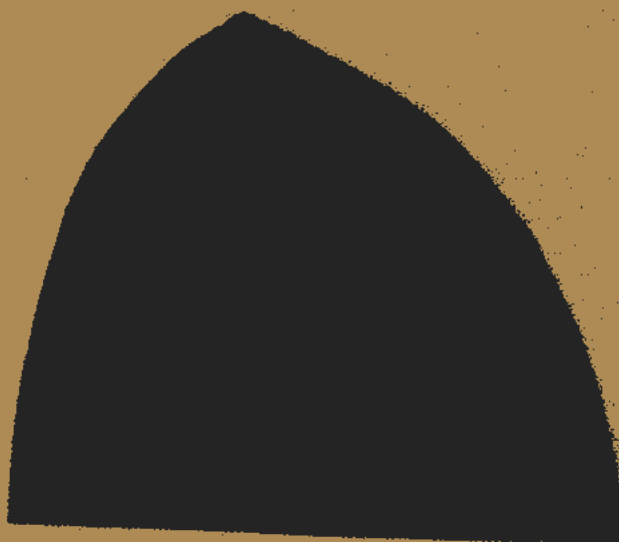
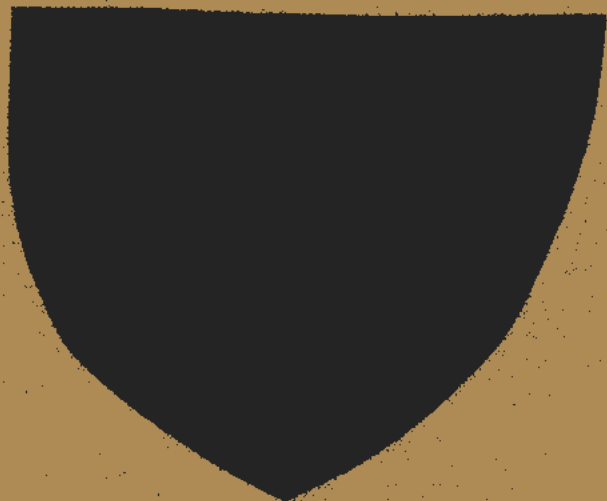

N8W8 R'DAM

**N8W8
R'DAM**

Een visie op de nacht

Inhoud

001	Leeswijzer
004	De stichting N8W8 R'dam
004	Een korte geschiedenis
005	Activiteiten
008	Organisatie
010	Visie op de nacht
007	Definities
011	Impact van de nacht
012	De huidige situatie
013	Centrale vraagstelling en methode
015	Aandachtsgebieden:
017	1. Promotie Rotterdams profiel
019	2. Een uitnodigende nacht
021	3. Lage drempels, brede programmeringen
023	4. Veilige omgevingen, soepel meebewegen
025	5. Decentrale bundeling nachtlevens
027	6. Maatwerk in horecabeleid
029	7. Kennis is macht, kennisdeling is kracht
031	8. Neem de nacht serieus!
033	Tot slot

Leeswijzer

Dit visiedocument is een integraal samenhangend stuk dat een brug slaat tussen het heden en de toekomst. Het dient als leidraad voor de ontwikkeling van een bruisend, sociaal-inclusief en cultureel-divers nachtleven in Rotterdam.

Om een duidelijk kader te scheppen wordt allereerst beschreven wat de activiteiten van de stichting N8W8 R'dam zijn, hoe zij georganiseerd is en hoe deze organisatie een rol kan spelen in het aanpakken van de bestaande vraagstukken. Vervolgens wordt de stichting haar visie op het Rotterdamse nachtleven gepresenteerd en wordt de centrale vraagstelling geïntroduceerd. Als laatste worden de aandachtsgebieden, bijbehorende doelstellingen en actiepunten uiteengezet.

De N8W8 beschouwt dit visiedocument als aanzet voor een inhoudelijk debat over invulling van – en visie op – de nacht, de rol van de N8W8 in het verwezenlijken van de gepresenteerde doelstellingen en de waarde van nachtcultuur voor de samenleving. Daarnaast dient dit visiedocument als een intern – en extern communicatiemiddel voor de stichting N8W8 R'dam.

GOTTES
DAMSE
NACHTEN

OPPER
NACHT

EVERY
WEEKEND

Een korte geschiedenis: Op 20 februari 2019 kwamen er honderden Rotterdammers samen op het stadhuisplein te Rotterdam bij de demonstratie 'Opstaan voor de Nacht'. Deze demonstratie werd georganiseerd omdat de bewoners van Rotterdam bezorgd zijn over de huidige staat - en de toekomst van het uitgaansleven in hun stad. De oprichting van de Stichting N8W8 R'dam is een direct gevolg van deze demonstratie.

Na de demonstratie is er veel gebeurd op het gebied van nachtleven in Rotterdam:

Zo is Opstaan voor de Nacht in de prijzen gevallen bij de Gouden Kabouter Awards die werd uitgereikt in een overvol Paradiso, Amsterdam. Bij deze uitreiking voor de 'Oscars van het nachtleven' viel de inzet van de velen partijen uit Rotterdam de Goed Bezigt Kabouter ten deel.

Helaas heeft dit niet kunnen verhinderen dat BAR, een van Rotterdams meest toonaangevende nachtclubs, is gestopt met de wekelijkse programmering van clubavonden. Deze ontwikkeling zorgt tot de dag van vandaag dat een deel van het potentiële uitgaanspubliek in Rotterdam zoekende is.

Daarbij is er een heus schandaal ontstaan rondom de horecagelegenheden aan het stadhuisplein. De ondernemers die aan dit plein zitten worden namelijk met sluiting bedreigt sinds de ontwikkeling van studentenkamers in het tegenovergelegen pand.

Gelukkig voor Rotterdam is er ook goed nieuws: zo heeft de Nederlandse popsector Rotown uitgeroepen tot beste podium van Nederland op Eurosonic Noorderslag. Ook werd Minke Weeda, directeur van Rotown, uitgeroepen tot de beste directeur van Nederland.

Al met al concludeert de N8W8 R'dam dat dit hét moment is om de specifieke kennis over nachtleven die er in stad is bijeen te brengen.

De stichting N8W8 is een onafhankelijk adviesorgaan dat zich inzet voor een bruisend, sociaal-inclusief en cultureel-divers nachtleven in Rotterdam. Dit doet de stichting door samenwerking en informatiedeling te bevorderen en sociale en maatschappelijke ontwikkelingen in de nacht te signaleren en initiëren.

De specifieke kennis over – en ervaring in – het nachtleven wordt aangewend om ondernemers en de gemeente Rotterdam gevraagd en ongevraagd te adviseren op vraagstukken t.a.v. de nacht.

De N8W8 brengt de aanwezige kennis in Rotterdam samen om de ambities van de stad na te jagen en de nacht in dat proces ten volle te benutten. Dit doen wij niet alleen, maar in samenwerking met bewoners, bedrijven, kennisinstellingen en de gemeente Rotterdam. De stichting neemt initiatief waar nodig, maar biedt vooral ruimte en mogelijkheid voor andere belanghebbenden in de stad om te ondernemen, elkaar te ontmoeten, kennis te delen en samen te werken.

Daarnaast organiseert de N8W8 R'dam:

- Een modern mentorshop platform voor jonge organisatoren en makers. Dit betekent dat zij doordeweeks tussen 11.00 en 20.00 contact op kunnen nemen met de N8W8 met alle vragen die met (ondernemen in) het nachtleven te maken hebben.
- Een nieuwsbrief over verschillende thema's zoals evenementen-, cultuur-, horeca- en toerismebeleid, maar ook succesvolle samenwerkingen in de stad. Deze wordt in ieder geval vier keer per jaar verstuurd en geïnteresseerden kunnen zich inschrijven voor deze mailinglijsten om op de hoogte te worden gehouden van wat er speelt in de stad. [Zie actiepunt 7.1 \(p.030\) voor meer informatie over de nieuwsbrieven.](#)
- Een halfjaarlijks symposium dat inhoudelijk ingaat op één of meerdere relevante aspecten van – of ontwikkelingen in – de nacht. Dit symposium wordt in samenwerking met de verschillende stakeholders van de nacht georganiseerd en heeft als doel samenwerking en informatiedeling te bevorderen. [Zie actiepunt 7.2 \(p.030\) voor meer informatie over de symposia.](#)

De N8W8 R'dam:

**verbindt,
signaleert,
agendeert
en
stimuleert.**

**N8W8
R'DAM**

GEMEENTE ONDERNEMERS EN BEWONERS

De stichting N8W8 R'dam streeft ernaar om in de toekomst een betrouwbare, onafhankelijke en actieve gesprekspartner te zijn voor alle deelnemers aan de nacht, waaronder gemeente, ondernemers en bewoners.

Om hiertoe in staat te zijn moet er binnen het bestuur gespecialiseerde kennis aanwezig zijn van tenminste, maar niet alleen:

- Veiligheid en gezondheid
- Evenementen en clubs
- Sociale-inclusiviteit en culturele-diversiteit
- Stedelijke ontwikkeling

Daarnaast moet er generalistische kennis aanwezig zijn van tenminste, maar niet alleen de volgende scènes:

- Live-muziek
- Electronische muziek
- Populaire cultuur (hiphop, rnb e.d.)
- Queer community

In de toekomst worden er voor deze vier specialistische en vier generalistische kennisvelden acht bestuursleden aangesteld, allen voor 0.2 FTE met uitzondering van degene die als voorzitter optreedt.

Op het moment is er een groeimodel in ontwikkeling. Per 24.01.2020 vangen de activiteiten van de stichting N8W8 R'dam aan, terwijl de organisatie groeit naar haar uiteindelijke vorm. De beoogde einddoelen in activiteiten en organisatie komen door het groeimodel niet in het geding.

“

**Diversiteit is
mensen uitnodigen
voor je feestje,
terwijl inclusiviteit
samen de muziek
bepalen en de
dansvloer opgaan is.**

”

De N8W8 definieert graag eerst de volgende begrippen om duidelijkheid te scheppen in waar we naar streven: bruisend -, cultureel-divers en sociaal-inclusief en nachtleven:

Een bruisend nachtleven kenmerkt zich door de aanwezigheid van een gevarieerd aanbod van kleine, middelgrote en grote restaurants, cafés en clubs die in de nacht een verscheidenheid aan publieksgroepen bedienen.

Een cultureel-divers nachtleven kenmerkt zich door de aanwezigheid van een culturele en etnische mix op de dansvloer en aan de bar, maar ook in de organisaties van partijen die samen het nachtleven faciliteren en maken.

Een sociaal-inclusief nachtleven staat voor een nachtleven waarin alle bezoekers, ongeacht afkomst, geaardheid, leeftijd, sekse, religie of andere persoonsgebonden karakteristieken, gelijk- en volwaardig worden gezien en behandeld.

De nacht levert een grote bijdrage aan de sterke economie¹ en het vestigingsklimaat van de woonstad Rotterdam.

De nacht verbindt, vergroot ons blikveld en helpt bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Door deel te nemen aan het nachtleven ontwikkelen bewoners van Rotterdam een creatieve, tolerante en onderzoekende houding. Het nachtleven is onmisbaar voor grootstedelijke individualisten om de weg te vinden, juist in een snel veranderende en dynamische samenleving.

Door te werken aan een divers en inclusief nachtleven in Rotterdam wordt er een bijdrage geleverd aan de talentontwikkeling, werkgelegenheid en sociale cohesie in – en aantrekkelijkheid van – de stad.

Zo leverde het nachtleven in Berlijn anderhalf miljard euro op voor de stad in 2018:

<https://www.thelocal.de/20190213/new-research-highlights-the-economic-value-of-berlins-nightlife-and-why-it-might-be-under-threat>

In een woonstad dienen echter ook de negatieve externaliteiten van het nachtleven in acht genomen te worden. Zo kan de aanwezigheid van nachthoreca, en met name de toe- en afvoerwegen vanaf deze nachthoreca, geluidsoverlast veroorzaken voor zij die nachtrust behoeven en daarbij is het ons allen bekend dat er in het nachtleven excessen plaatsvinden op de gebieden van drank- en drugsmisbruik en grensoverschrijdend gedrag.

De stichting N8W8 R'dam zet zich in de kern dan ook niet in voor meer nachtleven, maar voor meer en betere sturing op het nachtleven.

Dat de stichting N8W8 R'dam in het eerste kwartaal van 2020 wordt opgericht is geen toeval.

**DE NACHT
VERDIENT
EEN PLEK
IN ROTTERDAM!**

Het nachtleven in Rotterdam heeft het namelijk de afgelopen jaren niet makkelijk gehad. De stad is populairder geworden en de huurprijzen zijn hierdoor fors gestegen. Daarbij heeft een groot aantal festivals haar intrede gedaan in de stad en is er bezuinigd op cultuur. De sector is nog volop bezig een passend antwoord te vinden op deze ontwikkelingen.

Ondernemers in het nachtleven passen zich aan die veranderende omstandigheden aan en gaan samenwerkingsverbanden aan, met elkaar en met andere sectoren. De N8W8 is onder de indruk

van de veerkracht en het innovatie- en doorzettingsvermogen dat wordt getoond in deze sector, maar concludeert ook dat het de hoogste tijd is voor gericht beleid op het nachtleven, voor nu en in de toekomst.

Het nachtleven mag niet het slachtoffer worden van wat wel het rendementsdenken of de economisering van de maatschappij wordt genoemd. De nacht verdient ten allen tijden een weloverwogen plek in Rotterdam, de stad van morgen.

De centrale vraagstelling die verder in dit visiedocument wordt beantwoord luidt als volgt: Hoe zorgen we in Rotterdam voor een bruisend, sociaal-inclusief en cultureel-divers nachtleven dat bijdraagt aan de werkgelegenheid, talentontwikkeling en sociale cohesie in – en aantrekkelijkheid van – de stad, en welke rollen vervullen de Stichting N8W8 R'dam, de gemeente Rotterdam en de andere belanghebbenden in dit proces?

Om deze vraagstelling te beantwoorden wordt aansluiting gezocht bij de uitgangspunten zoals die zijn verwoord in onder andere het coalitieakkoord 'Nieuwe energie voor Rotterdam', het IABx rapport 'The Rotterdam Way', het actieprogramma 'Relax. Dit is Rotterdam', de huidige horecanota en evenementenbeleidsnota en tracht hier verdere invulling aan te geven. Dit visiedocument is tot stand gekomen door tal van bijeenkomsten met

Rotterdamse ondernemers, bezoekers, bewoners, de wethouder wethouder Onderwijs, Cultuur en Toerisme en medewerkers van verschillende afdelingen binnen de gemeente Rotterdam. Ook is de expertise van verschillende kennisinstellingen en de huidige - en oud- nachtburgemeesters van o.a. Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Groningen en Nijmegen meegenomen in de ontwikkeling van dit visiedocument.

OVERHEAD

NOWD

PUBIEK

Aandachts- gebieden

Sinds de oplevering van het nieuwe Centraal Station en de projectontwikkeling van onder andere de Markthal en het Timmerhuis en de talloze nieuwbouwprojecten in – en rondom het centrum, is Rotterdam niet langer het lelijke eendje van de lage landen. Onze stad is een mooie zwaan geworden en wordt door bewoners, bezoekers en bedrijven beschouwd als een hip, jong en vrijdenkend alternatief op het dure en drukke Amsterdam.

In het nachtleven liggen nog kansen om de stad haar nieuw verwonnen positie als aantrekkelijke woon- en werkstad te verstevigen. Het nachtleven heeft de afgelopen jaren namelijk nog niet dezelfde positieve ontwikkeling doorgemaakt. Sterker: onder inwoners wordt er zelfs gerept over een verregaande ‘verschraling van het nachtleven’.

Door de volgende gebieden aandacht te geven, de bijbehorende doelstellingen in het oog te houden en de gepresenteerde acties uit te voeren zet Rotterdam de stappen in het uitgaansleven die het momenteel zo hard nodig heeft.

1.	PROMOTIE ROTTERDAMS PROFIEL	→	PROMOTIE
2.	EEN UITNODIGENDE NACHT	→	MOBILITEIT + VEILIGHEID
3.	LAGE DREMPELS, BREDE PROGRAMMERINGEN	→	TALENT- ONTWIKKELING
4.	VEILIGE OMGEVINGEN, DURVEN MEEBEWEGEN	→	INCLUSIVITEIT
5.	DECENTRALE BUNDELING NACHTLEVEN	→	LOCATIES
6.	MAATWERK IN HORECABELEID	→	BELEID
7.	KENNIS IS MACHT, KENNISDELING IS KRACHT	→	SAMENWERKING + KENNISDELING
8.	NEEM DE NACHT SERIEUS!	→	PROFESSIONALITEIT

1.

Promotie Rotterdams Profiel

Rotterdam heeft een enorme historie als het aankomt op uitgaan. Zo was Katendrecht vlak na, en tijdens, de Tweede Wereldoorlog een vrijstaat die jazz ademde en de 90's en 00's hebben aangetoond dat Rotterdam het in zich heeft om de nightlife-hoofdstad van Nederland te zijn.

Sinds 2008 is er echter veel, te veel, negatieve aandacht uitgegaan naar het Rotterdamse nachtleven. Incidenten hebben te vaak de boventoon gevoerd, terwijl er in de stad wekelijks prikkelende en hoge-kwaliteits programma's te bewonderen zijn die de aandacht meer verdiend hadden.

Door de aanwezigheid van de sterke combinatie van ervaren rotten in het vak en de constante stroom aan creatieve talenten die zich aandienen door o.a. de WDKA en CODARTS is er een vruchtbare Rotterdamse bodem voor een grensverleggend, werelds en no-nonsens nachtleven.

Doelstelling 1.1

Lokale initiatieven en terugkerende clubavonden moeten beter zichtbaar worden in de stad.

Er zijn reeds websites, zoals de Uitagenda Rotterdam, die bundelen wat er op cultureel gebied te doen valt, maar helaas omvatten deze te vaak nog niet het nachthoreca-aanbod. Hier moet verandering in komen om meer (lokaal) publiek te genereren.

Om ondernemers te helpen bij het zichtbaar maken van hun organisatie e/o evenementen gaat de stichting N8W8 R'dam een database aanleggen met bestaande mogelijkheden op het gebied van promotie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het inzichtelijk maken van kosten voor poster-campagnes, maar ook aan het bundelen van contactgegevens van de Uitagenda, WeOwnRotterdam, Partyflock e.d.

ACTIE 1.1.1

Database met handvaten die gebruikt kunnen worden ter promotie van nachtinitiatieven wordt ontwikkeld en gratis beschikbaar gesteld door stichting N8W8 R'dam.

ACTIE 1.1.2

Er wordt onderzocht of er met behulp van Application Programming Interface (API) kennis over evenementen e/o clubavonden van verschillende organisaties gebundeld kan worden.

Doelstelling 1.2

Het imago van Rotterdam als uitgaansstad moet verbeterd.

Een bruisend nachtleven draagt bij aan de economische – en sociaal-culturele ontwikkeling van de stad. Door het imago van de Rotterdamse nacht te verbeteren en het potentiële uitgaanspubliek in de Randstad te activeren wordt de nacht beter gecultiveerd en hier profiteren we allen van.

ACTIE 1.2

Stadscampagne ten behoeve van het nachtleven ontwikkelen en uitvoeren die zich richt op bewoners en bezoekers van de Randstad.

2.

Een uit- nodigende nacht

Het nachtleven heeft niet enkel positieve externaliteiten tot gevolg. Sociale interactie en drank- en drugsmisbruik kunnen ertoe leiden dat personen een onveilig e/o onaangenaam gevoel hebben in de stad. Dit moet zo goed als mogelijk voorkomen worden.

Met de intrede van de horecastewards van MEION in het Rotterdamse nachtleven omstreeks 2013 is er een grote stap gezet m.b.t. het signaleren en de-escaleren van onwenselijkheden. Ook heeft de oplevering van het Centraal Station ertoe geleid dat de stad beter verlicht en bereikbaar is. Toch is er nog genoeg te doen om Rotterdam een prettige, veilige en goed bereikbare stad te maken waarin bewoners en bezoekers graag uitgaan.

Doelstelling 2.1

Rotterdam moet veilig toegankelijk voor iedereen worden.

In samenspraak met de gemeente Rotterdam en ondernemers moet er nagedacht worden over passende en haalbare oplossingen ten behoeve van de aangenaamheid, veiligheid en bereikbaarheid van de stad. Aanlooproutes en pleinen verlichten, sociale controle bevorderen en rijdend openbaar vervoer dragen allen bij aan het oplossen van de huidige vraagstukken.

ACTIE 2.1

In samenwerking met ISSM Group wordt in oktober rondom het begin van het clubseizoen een symposium over veiligheid en gezondheid in het uitgaansleven georganiseerd.

Doelstelling 2.2

De opstapplaatsen van de BOB-bus moeten aangenamer worden gemaakt.

De BOB-bus, initiatief van de RET, rijdt op vrijdag- en zaterdagavond en biedt een geweldige mogelijkheid om thuis te komen voor de bewoners van (de regio) Rotterdam. De vertrektijden sluiten aan op de NS-nachttreinen en op de eerste en laatste ritten van het RET FrequentNet. Te vaak zijn de opstapplaatsen in het centrum van Rotterdam echter bevuild en onaangenaam waardoor de ervaring niet optimaal is.

ACTIE 2.2

Er wordt een onderzoek ingericht naar de mogelijkheden om het reizen met de BOB-bus aangenamer te maken.

3. Lage drempels, brede programmeringen

Binnen de nachtcultuur dient er een evenwichtige balans te zijn in de rol en positie van grotere, gevestigde organisaties en hun programma's enerzijds en de andere organisaties, zoals beginnende kunstenaars en – makers, experimentele elementen en vernieuwende programma's, anderzijds.

Commercieel aantrekkelijke programmeringen en locaties vervullen een belangrijke rol binnen het nachtleven, deze brengen immers het gros van

het geld in het laatje. Experiment en vernieuwing vindt echter vaker plaats in de programma's en locaties die (nog) geen grote commerciële waarde vertegenwoordigen.

In deze programma's en locaties, waar de financiële belangen minder groot zijn, is meer ruimte en tijd voor talenten om zich te ontwikkelen. De stad dient zich dan ook blijvend in te zetten voor het behoud van creatieve broedplaatsen en de ontwikkeling van de eigen talenten.

Doelstelling 3.1

De balans en rol van commerciële – en culturele organisaties in de nacht moet bewaakt worden.

Verdere verschraving van het nachtleven moet worden tegengegaan, want juist culturele en experimentele programma's jagen innovatie aan. Echter, om de balans te bewaken moet er in het subsidievergunningstraject nadrukkelijke aandacht zijn voor het beperken van de 'overheadkosten'.

Bij het aanbieden van een locatie tegen kostprijsdekkende huur moeten, om scheefwoonsituaties te voorkomen, de mogelijkheden verkend worden om een oplopende huurkostenregeling overeen te komen die voor alle partijen gunstig en haalbaar is.

ACTIE 3.1

De gemeente Rotterdam moet actief locaties beschikbaar stellen voor culturele broedplaatsen zodat opkomende creatieven een podium krijgen om zich te ontwikkelen.

4.

Veilige om- gevingen, soepel meebewe- gen

Door de inzet van veel verschillende partijen heeft Rotterdam de eer gekregen om het Eurovisiesongfestival te hosten in 2020. Dit biedt een geweldige kans om de stad internationaal op de kaart te zetten. Het uitgaansleven gaat een belangrijke rol spelen in het verzilveren van deze kans.

In aanloop naar - en bij de uitvoering van dit evenement moeten we zorgen dat niet alleen de bezoeker, maar ook de bewoner profiteert van dit spektakel. Dit moet, zoals omschreven in het IABx rapport 'The Rotterdam Way', gebeuren door faciliteiten te creëren die een meerwaarde hebben voor zowel bezoekers als bewoners.

Doelstelling 4.1

Beleid en besluiten moeten ten allen tijden zowel ontvankelijk zijn voor, als bijdragen aan, de unieke gemeenschappen, groepen en scènes in Rotterdam.

De dialoog tussen de gemeente, nacht- en evenementensector moet intensiveren” Door in de toekomst het ontwikkelen van beleid scherper af te stemmen met degene die er gebruik van maken zullen problemen aan de voorkant voorkomen kunnen worden.

In legibus libertas (in de wetten is de vrijheid), maar wat is vrijheid waard wanneer de reikwijdte hiervan in te weinig samenspraak met de gebruiker cq. ondernemer is bepaald?

ACTIE 4.1

De N8W8 R'dam bewijst zich als betrouwbare gesprekspartner voor zowel ondernemers als de gemeente Rotterdam en vermindert de ruis in de communicatie.

Doelstelling 4.2

Bundel specifieke kennis over inclusie en discriminatie en ontwikkel een stappenplan om tot een inclusievere nacht te komen.

Er zijn meerdere initiatieven met veel kennis over, en ervaring in, discriminatie en inclusie in het nachtleven zoals Radar/Art. 1, IDEM, Concrete Blossom en anderen. Deze partijen doen op de achtergrond enorm belangrijk werk. Helaas zijn deze partijen hun werkzaamheden vaak onderbelicht en daarom komen deze initiatieven nog niet ten volste tot hun recht. Door beter te luisteren naar hen met ervaring in - en specifieke kennis over – het oplossen van maatschappelijke problemen kunnen we tot een gericht stappenplan komen waarmee we het nachtleven toegankelijker maken, voor iedereen.

ACTIE 4.2

In samenwerking met organisaties zoals Radar/ Art. 1, IDEM en Concrete Blossom wordt een stappenplan ontwikkelt met haalbare en kwantificeerbare doelstellingen om tot een inclusievere nacht te komen.

5.

Decentrale bundeling nachtlevens

Om innovatie aan te jagen en Rotterdam nog aantrekkelijker te maken voor bewoners, bezoekers en bedrijven moet er uniek beleid gevoerd worden op plekken waar er ruimte is voor groei.

Een gezond ecosysteem bevat een stadsbrede spreiding van kleine, middelgrote en grote nachtvoorzieningen die een verscheidenheid aan publieksgroepen bedienen. Het is voor culturele – en nachthorecaondernemers echter steeds moeilijker geworden om hun plek te verkrijgen en behouden in de Rotterdamse binnenstad.

De stichting N8W8 R'dam erkent de waarde van deze ondernemers, die met hun werkzaamheden bijdragen aan de aantrekkelijkheid van de stad, en adviseert dan ook om proactief ruimte te creëren, in zowel de binnen- als de buitenwijken, waar innovatie en experiment wordt beloond en creatieve vrijheid wordt ondersteund.

Doelstelling 5.1

Faciliteer nachthoreca en -cultuur in alle delen van de stad.

Zoals het coalitieakkoord 'Nieuwe Energie voor Rotterdam' omschrijft kan maatschappelijk vastgoed ingezet worden voor culturele bestemmingen, waardoor nachtvoorzieningen en -cultuur verspreid en toegankelijk worden in de hele stad. Dit moet zoveel mogelijk moeten gebeuren op basis van kostprijsdekkende huur.

In steden zoals Amsterdam en Berlijn zien we al jaren dat nachtvoorzieningen worden verspreid over de stad. Zodoende wordt de levendigheid en leefbaarheid of rust en reuring, zo je wilt, verdeeld.

ACTIE 5.1

Zet maatschappelijk vastgoed in voor nachthoreca en -cultuur dat decentraal is gebundeld door de stad.

Doelstelling 5.2

Anticipeer op aanstaande veranderingen in de fysieke ruimte voor nachthoreca.

De aanstaande ontwikkeling van het Schieblok raakt een grote groep ondernemers die in het nachtleven, of aangrenzende industrieën, actief zijn. In dit creatieve cluster zijn voornamelijk culturele organisaties gevestigd.

Om verdere commercialisering en verschraving van het nachtleven tegen te gaan moet een ruimtelijke visie op het nachtleven ontwikkeld worden. 'Make it happen', door te anticiperen op wat komen gaat. Over woonfuncties wordt al stadsbreed en ruimtelijk gedacht. Neem de stap om het nachtleven ook zo te benaderen, omdat deze functie meerwaarde heeft voor de woonbeleving.

ACTIE 5.2

In samenspraak met alle belanghebbenden moet er een ruimtelijke visie op de nacht ontwikkeld worden.

6.

Maatwerk in horeca- beleid

De stad is een complexe plek. Er zijn veel belangen te behartigen, er is veel activiteit en er is slechts beperkte fysieke ruimte. Daarom kan beleid uitkomst bieden. Goed beleid wordt opgesteld in samenspraak met belanghebbenden en dient als leidraad voor beslissingen die in de toekomst moeten worden genomen.

Het is een lastige en veelomvattende opgave, maar maatwerk in horecabeleid loont. Het blijkt, onder andere uit het onderzoeksdossier 'Horeca op de Fles' van Vers Beton, dat veel horecavergunningen in de III en zwaarder op panden zitten die niet gebruikt worden als zijnde nachthoreca.

Daarbij is het opvallend dat in de horecagebiedsplannen de dag- en nachthoreca als één en dezelfde worden genomen, terwijl ze een uitgesproken andere impact op de omgeving hebben.

Doelstelling 6.1

Moderniseer het horecabeleid.

Er zijn bij de stichting N8W8 verschillende horeca-ondernemers bekend die niet geïnteresseerd zijn in een zogenoemde 24-uursvergunning, maar die wel graag één of twee uur langer open willen blijven op de vrij- en zaterdag. Dit draagt bij aan de levendigheid van de nacht en is, mits het veilig en ordelijk verloopt, dus wenselijk.

ACTIE 6.1

Vernieuw en versoepel het horecavergunningstelsel in samenwerking met Koninklijke Horeca Nederland e.a. betrokkenen.

Doelstelling 6.2

Gericht horecabeleid voor de toekomst.

Ieder jaar groeit het aantal vierkante horecameters in Rotterdam, en dat is goed. Dat het aantal vierkante meters dat voor nachthoreca wordt gebruikt afneemt, weten echter niet veel mensen. Dit komt omdat er in beleid, en dus in de algemene redevoering, geen onderscheid wordt gemaakt tussen dag- en nachthoreca.

ACTIE 6.2

De gemeente Rotterdam en andere belanghebbenden zullen in de toekomst een onderscheid moeten maken in dag- en nachthorecabeleid en in de redevoering over deze horecavormen.

Kennis is macht, kennis- deling is kracht

Een innovatief ondernemersklimaat kenmerkt zich door een uitgebreide mogelijkheid om het gehele jaar door kennis en ervaringen te delen. Zowel ondernemers als gemeente zijn erbij gebaat dat aanwezig kennis inzichtelijk en toegankelijk is.

Voor ondernemers blijkt nog te vaak dat beleidsveranderingen niet tijdig e/o volledig bekend zijn. De N8W8 R'dam kan een essentiële rol spelen in de informatiedeling tussen ondernemers onderling en ondernemers en de gemeente Rotterdam.

Doelstelling 7.1

Beleidsveranderingen moeten nog toegankelijker worden voor ondernemers.

De gemeente Rotterdam voert taken uit die direct in het belang zijn van bewoners. Bewoners, kennisinstellingen en ondernemers innoveren en realiseren echter het Rotterdam van morgen. Zowel de gemeente Rotterdam als ondernemers hebben echter hetzelfde doel: een aantrekkelijk Rotterdam voor bewoners, bezoekers en bedrijven.

Om informatiedeling te bevorderen biedt de stichting N8W8 R'dam op haar website de mogelijkheid voor ondernemers om in te schrijven op nieuwsbrieven over thema's zoals evenementen-, horeca-, cultuur- en toerismebeleid.

ACTIE 7.1

De stichting N8W8 R'dam verzendt viermaal per jaar een thematische nieuwsbrief naar iedereen die zich heeft ingeschreven op een mailinglijst.”

Doelstelling 7.2

De verticale en horizontale kennisdeling moet worden bevorderd.

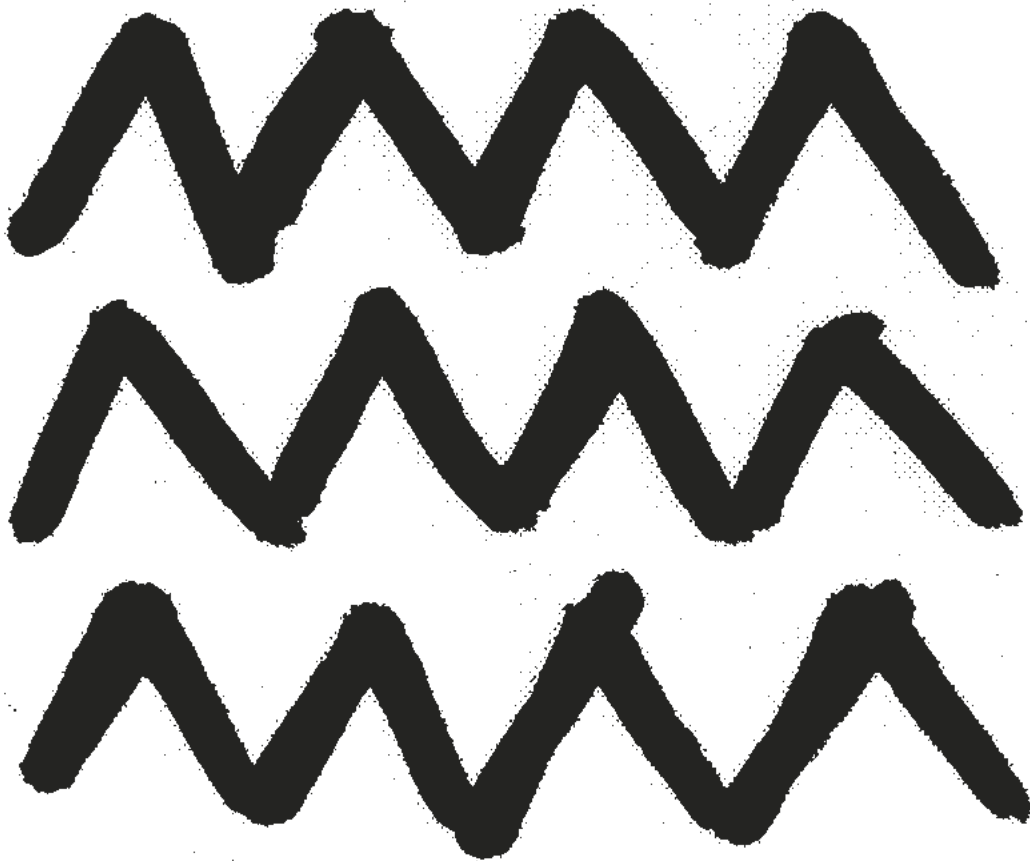
In andere steden zien we initiatieven die bijdragen aan de kennis over – en ontwikkelingen in het - nachtleven bij belanghebbenden. Denk hierbij aan Nuit Blache in Parijs en de Rappongi Art Night in Tokio. Door ondernemers onderling en gemeente en ondernemers elkaar te laten ontmoeten en ervaringen te laten delen ontstaat de mogelijkheid om van elkaar te leren en met elkaar samen te werken.

ACTIE 7.2

In samenwerking met alle belanghebbenden wordt een symposium georganiseerd over nachtleven in Rotterdam dat plaatsvindt in verschillende nachthorecazaken.

8.

Neem de nacht serieus!

Doelstelling 8.1

Voer een inhoudelijk beargumenteerde dialoog over de (invulling van de) nacht.

Redevoering over het nachtleven is te vaak gebaseerd op onderbuikgevoelens. Als voorbeeld haalt de N8W8 graag de populistische uitspraken aan die zijn gedaan na het overlijden van onze nachtburgemeester Jules Deelder. Volgens sommigen was er namelijk “een vacature ontstaan in de stad”.

Dit strookt niet met de visie van de N8W8. Met het overlijden van Jules is er geen vacature ontstaan in de stad, maar een gat. De dichter, schrijver en muzikant heeft Rotterdammers hun trots teruggegeven met zijn werk voor - en aanwezigheid in de stad.

Een vervanger van Jules gaat er nooit komen. Jules was, en is, de enige originele nachtburgemeester van Rotterdam én Nederland. Daarom stelt de stichting N8W8 dat er, vóór er wordt gesproken over invulling van de nachtburgemeester-functie, eerst bepaalt moet worden wat de inhoudelijke invulling van deze functie dan behelst.

ACTIE 8.1

Doe, waar mogelijk, onderzoek naar worst cases, best practices en de daadwerkelijke sociale-, culturele- e/o economische impact voor er dingen worden geroepen of besluiten worden genomen t.a.v. de nacht.

De stichting N8W8 R'dam wil alle betrokkenen bedanken voor de raad en daad bij de totstandkoming van dit document. Hopelijk vormt dit document een eerste opmaat naar verbetering en professionalisering van het uitgaansklimaat in Rotterdam. Laten we trots zijn op wat Rotterdam te bieden heeft en werken aan wat verbeterd kan.

Heb je na het lezen van dit document nog vragen of opmerkingen of wil je zelf graag verder meedenken? Schroom dan niet om contact op te nemen via: info@n8w8rdam.nl

**Bedankt voor de aandacht,
tot in de nacht!**

Colofon

Geschreven door: Thys Boer
Fotograaf: Mark Bolk
Ontwerp: ST-DUO

© Stichting N8W8 R'dam 2020

**NO
W**

**'Als een volk ooit
wil leven,

zal het lot een
handje helpen

Zal nacht
overgaan in dag

Zullen de ketenen
worden
verbroken'**

